

JAK DBAĆ O ŚRODOWISKO ?

O TYM MÓWI TO TOMISKO !

CO TO JEST ŚRODOWISKO ?
TO ZWIERZAKI I ROŚLINKI, WODA, ZIEMIA
I POWIETRZE - SŁOWEM: WSZYSTKO !

CZY JEST ONO KOMUŚ POTRZEBNE ?
TOBIE - JESTEŚ JEGO CZĘŚCIĄ ! ODPOWIEDŹ BRZMI: NO PEWNIÉ !

DŁACZEGO ? JESTEM CIEKAWY.
DZIĘKI ŚRODOWISKU ODDYCHASZ, JESZ,
PIJESZ I MASZ, GDZIE SIĘ BAWIĆ !

CZY MAM MU WIĘC POMAGAĆ ?
O TAK ! KAŻDY JEGO ELEMENT TWOJEJ TROSKI WYMAGA !

NIESTETY TAK SIĘ DZIEJE,
ŻE ZANIM ROK UPŁYNIĘ,
JAKĄS CZĘŚĆ PRZYRODY
BEZPOWROTNIĘ ZGINIE.

ZANIEDBANIE I NIEWIEDZA,
TO LUDZKOŚCI GŁÓWNE WADY,
CZŁOWIEK NISZCZY ŚRODOWISKO,
CZY UZDROWIĆ NIE DA RADY ?

NIE WSZYSTKO STRACONE,
GŁOWA DO GÓRY,
WCIAŻ MOŻNA OCALIĆ
I ZIEMIĘ, I CHMURY.

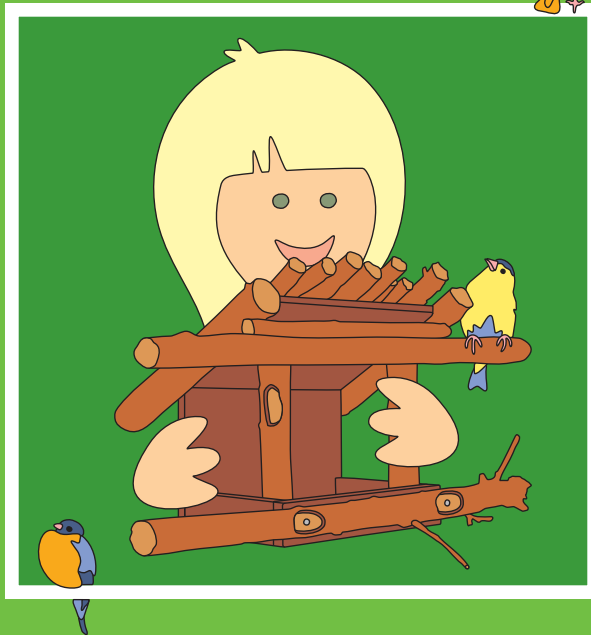
KILKA RAD TU ZNAJDZIESZ,
JAK CHRONIĆ ŚRODOWISKO,
ZERKNIJ - NIE TRUDNO
ZAPAMIĘTAĆ TO WSZYSTKO !

ZWIERZAKI I ROŚLINKI

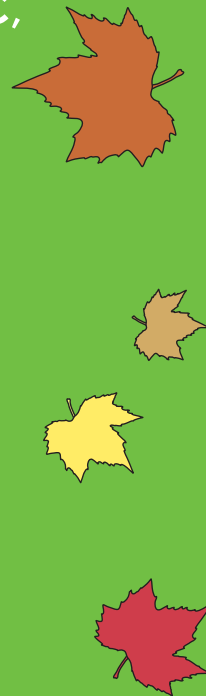
ZWIERZAKI I ROŚLINKI
WAŻNE SĄ JEDNAKO.
OKAŻ IM SWĄ TROSKĘ
JAK DZIECKU CZUŁY TATO!

JESIENIĄ ZBUDUJ KARMNIK
I PRZEZ ZIMĘ CAŁĄ
DBAJ, BY PTASZKI POKARMU
NIE MIAŁY ZA MAŁO.

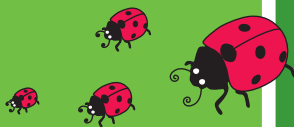
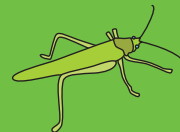
KIEDY DNI SĄ KRÓTKIE
I TEMPERATURA SPADA,
KAŻDY PTASZEK CHĘTNIE
Z KARMNIKA PODJADA !

W OPADŁYCH LIŚCIACH,
W TRAWIE I W STOSIE PATYKÓW,
CHOĆ TRUDNO TO DOSTRZEC,
OWADÓW JEST BEZ LIKU.

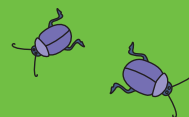

NIE PAL TRAWY ANI LIŚCI,
CHOĆBY TEGO BYŁO WIELE,
NIECH W SPOKOJU WIODĄ ŻYWOT
NASI MAŁI PRZYJACIELE !

OWADÓW NIE ZAMYKAJ
W SŁOIKACH I PUDEŁKACH,
CHOĆBY TO BYŁA
NAJMNIEJSZA W ŚWIECIE PCHEŁKA.

MUSZKOM, ŚWIERSZCZOM,
CHRABĄSZCZOM I BIEDRONKOM
POZWÓL ŻYĆ I LATAĆ
SWOBODNIE GDZIEŚ NAD ŁĄKĄ!

ZAWSZE PATRZ POD NOGI,
MASZERUJĄC DROGĄ,
SPRAWDZAJ, CZY ZWIERZAKI
PRZEJŚĆ BEZPIECZNIE MOGĄ.

DŹDŻOWNICE, ŚLIMAKI I ŻABKI
WEŹ NA RĘCE
I PRZENIEŚ JE ODWAŻNIE
GDZIEŚ W BEZPIECZNE MIEJSCE !

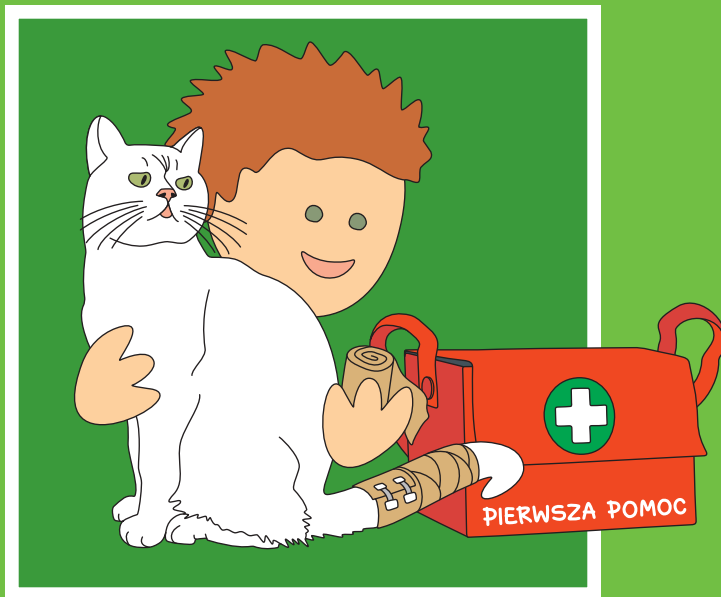

PSA I KOTA NIE CIĄNIJ
ZA USZY LUB OGON,
BO ROZŁOŚCIĆ SIĘ ZA TO
NIE NA ŻARTY MOGĄ.

CZASEM WYPUŚĆ Z KLATKI
PAPUGĘ I CHOMIKA,
NIECH PO KĄTACH MIESZKANIA
SWOBODNIE POBRYKA !

CHORE, RANNE ZWIERZĘ
NIEBEZPIECZNE BYĆ MOŻE,
NIE PODCHODŹ ZBYT BLISKO,
GDY ZNAJDZIESZ JE NA DRODZE.

ŚPIESZ SIĘ, BY DOROSŁYM
UJAWNIĆ SWE ODKRYCIE,
POMOGĄ OCALIĆ
ZAGROŻONE ŻYCIE!

NA LEWO ROSNĄ KRZACZKI,
A NA PRAWO TRAWKA,
TU MUCHY ŁAPIE PAJĄK,
TAM ZIARNKA DZIOBIE KAWKA.

TY CHODŹ ŚCIEŻKĄ
I CHODNIKIEM,
NIE PO KRZACZKACH,
NIE TRAWNIKIEM !

W OGRÓDKU PRZED DOMEM
POSADŹ PIĘKNE KWIATKI,
BĘDZIESZ MÓGŁ JE ZERWAĆ
MAMUSI NA "DZIEŃ MATKI".

NICZEGO ZAŚ NIE ZRYWAJ
W LESIE I NA ŁĄCE,
NIECH CIESZĄ NASZE OKO
ROŚLINKI TAM KWITNĄCE!

KACZKA DREPCZE GDZIEŚ NAD STAWEM,
KACZOR DUMNIE IDZIE ZA NIĄ,
KRÓWKA Z BYCZKIEM NA PASTWISKU,
NA POLANIE JELEŃ Z ŁANIĄ.

NIGDY NIE PŁOSZ ZWIERZĄT
I NIE RZUCAJ KAMIENIAMI,
MOŻE SPOTKA CIĘ NAGRODA:
UJRZYSZ Z BLISKA STADO ŁANI!

PODRÓŻUJĄC AUTEM W LESIE,
PRZEKAŻ KIEROWCY PRZESTROGĘ:
JELEŃ, DZIK, LIS LUB JEŹ
MOŻE NAGLE WYJŚĆ NA DROGĘ.

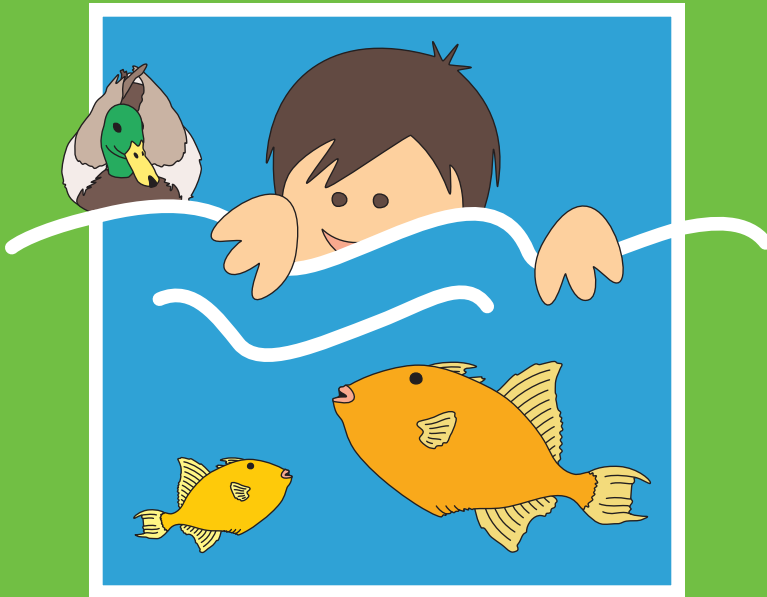
ABY ZWIERZĘ NIE ZGINĘŁO,
JAK CZĘSTO SIĘ DZIEJE,
PROŚ KIEROWCĘ, ABY ZWOLNIŁ,
KIEDY PRZEMIERZACIE KNIEJE!

WODA

WODA GASI PRAGNIENIE,
W WODZIE MOŻNA NURKOWAĆ,
WIĘC MOCNO SIĘ POSTARAJ,
BY JEJ WALORY ZACHOWAĆ!

KIEDY JESTEŚ NAD JEZIOREM
LUB NA PLAŻY LEŻYSZ SOBIE,
CAŁA MASA RÓŻNYCH STWORZEŃ
TOWARZYSZY W WODZIE TOBIE.

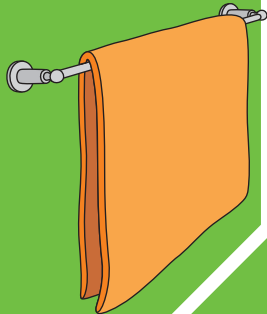
DBAJ O STAŁYCH WÓD MIESZKAŃCÓW,
JAK O CIEBIE - CHCESZ - BY DBANO,
ZATROSZCZ SIĘ O CZYSTOŚĆ WODY
I O CZYSTOŚĆ DNA TAK SAMO!

W WANNIE FAJNIE JEST POLEŻEĆ,
BA - POCZYTAĆ NAWET,
ALE, ŻEBY JĄ NAPEŁNIĆ,
DWIEŚCIE LITRÓW TRZEBA PRAWIE.

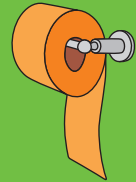
OSZCZĘDZAJ WODĘ
I NIE MOCZ SIĘ W WANNIE,
WEŹ SZYBKI PRYSZNIC
W "ŁAZIENKOWEJ FONTANIE" !

ZAKRĘĆ KRAN, MYJĄC ZĘBY
I PODCZAS NAMYDLANIA,
ODKRĘĆ GO DOPIERO
W CZASIE SPŁUKIWANIA.

WYCHODZĄC Z ŁAZIENKI,
SPRAWDŹ, CZY NIE KAPIE WODA.
NIE DOKRĘCIŁEŚ KURKA ...
UPSSS ... POWÓDŹ GOTOWA !

DWA PRZYCISKI W TOALECIE
TO MOŻLIWOŚĆ OSZCZĘDZANIA,
OZNACZAJĄ, ŻE MASZ WYBRAĆ
ILOŚĆ WODY DO SPŁUKANIA.

NIE MUSISZ ZA KAŻDYM RAZEM
ZALEWAĆ "WC" WODOSPADEM.
ZASTANÓW SIĘ, CZY NIE STARCZY
PÓŁ PORCJI WODY TYM RAZEM!

ZIEMIA

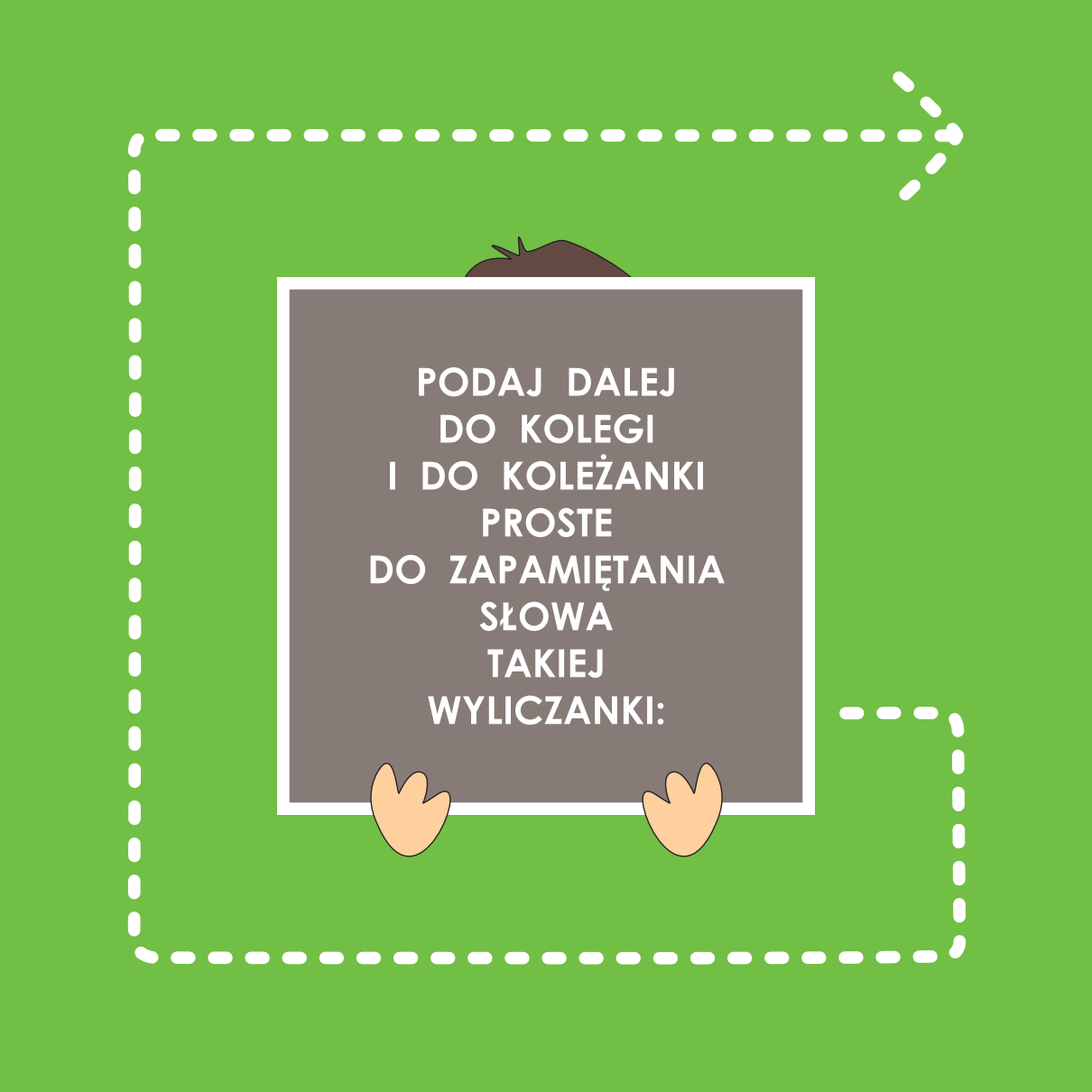

GÓRY I DOLINY
CZARUJĄ NAS UROKIEM.
DBAJ, BY BYŁY PIĘKNE
W TYM ROKU JAK PRZED ROKIEM !

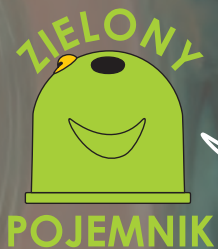
ODPADY SZKODZĄ ZIEMI,
KAŻDE DZIECKO O TYM WIE,
ABY CHRONIĆ ŚRODOWISKO,
MUSISZ SEGREGOWAĆ JE.

BY UŁATWIĆ CI ZADANIE,
POSTAWIONO POMYSŁOWO
POD TWYM DOMEM POJEMNIKI
OZNACZONE KOLOROWO!

PODAJ DALEJ
DO KOLEGI
I DO KOLEŻANKI
PROSTE
DO ZAPAMIĘTANIA
SŁOWA
TAKIEJ
WYLICZANKI:

1:2

TU WRZUĆ
BATERIE I KOŁOROWE
SZKŁA !

3:4

TU WRZUĆ
TEKTURĘ, GAZETY
I PAPIERY !

5:6

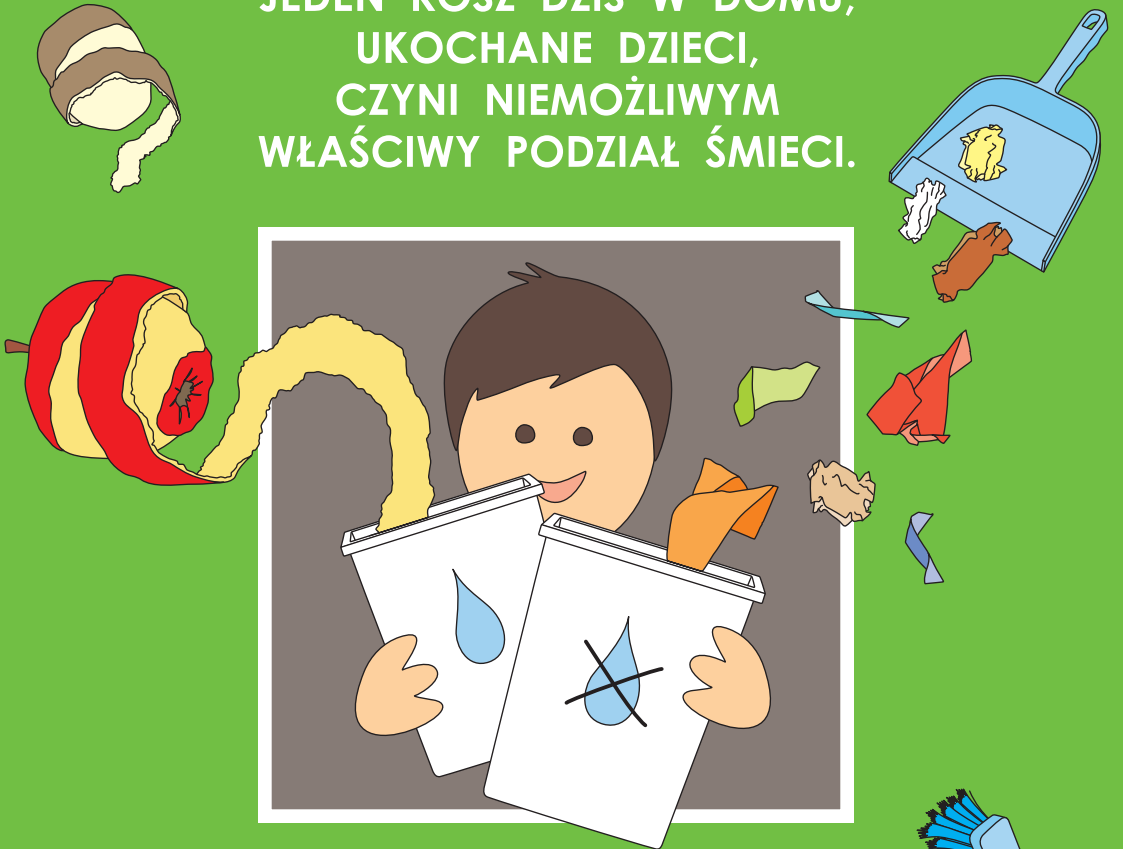
TU
TWORZYWA SZTUCZNE
ZGNIĘĆ !

7:8

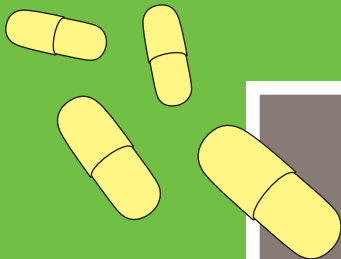
TU
BEZBARWNE SZKŁO
POPROSZĘ !

JEDEN KOSZ DZIŚ W DOMU,
UKOCHANE DZIECI,
CZYNI NIEMOŻLIWYM
WŁAŚCIWY PODZIAŁ ŚMIECI.

WŁADZE MIASTA PROPUJĄ
TRZYMAĆ W KUCHNI DWA KUBEŁKI,
W JEDNYM MOKRE ŚMIECI SKŁADUJ,
W DRUGIM SUCHĘ SPOD MIOTEŁKI!

CZASEM LEŻĄ W DOMU,
DOSŁOWNIE CAŁE WIEKI,
PRZETERMINOWANE,
NIEPOTRZEBNE LEKI.

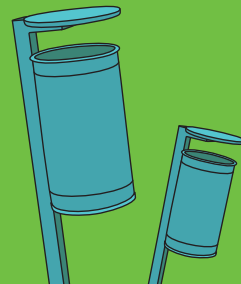
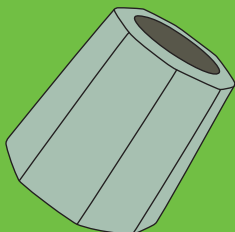

JEŚLI TAKIE ZNAJDZIESZ,
POPROŚ DOROSŁEGO,
ON WRZUCI JE W APTECE
DO KOSZA SPECJALNEGO!

O WYRZUCANIE ŚMIECI
WE WŁAŚCIWYM MIEJSCU
DBAJ TAKŻE NAD WODĄ, W LESIE,
NA ULICZNYM PRZEJŚCIU.

BUTELKI PO NAPOJACH,
PAPIERKI Z BATONIKÓW
WRZUCAJ ZAWSZE DO:
PRZYDROŻNYCH ŚMIETNIKÓW!

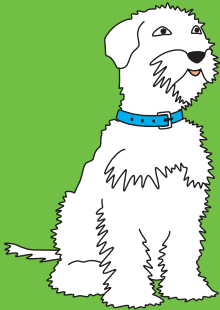

GUMA DO ŻUCIA JEST TYCIA
I NIERAZ MYŚLISZ SOBIE:
"WYPLUJĘ JĄ NA ZIEMIĘ,
NIC ZŁEGO NIE ZROBIĘ".

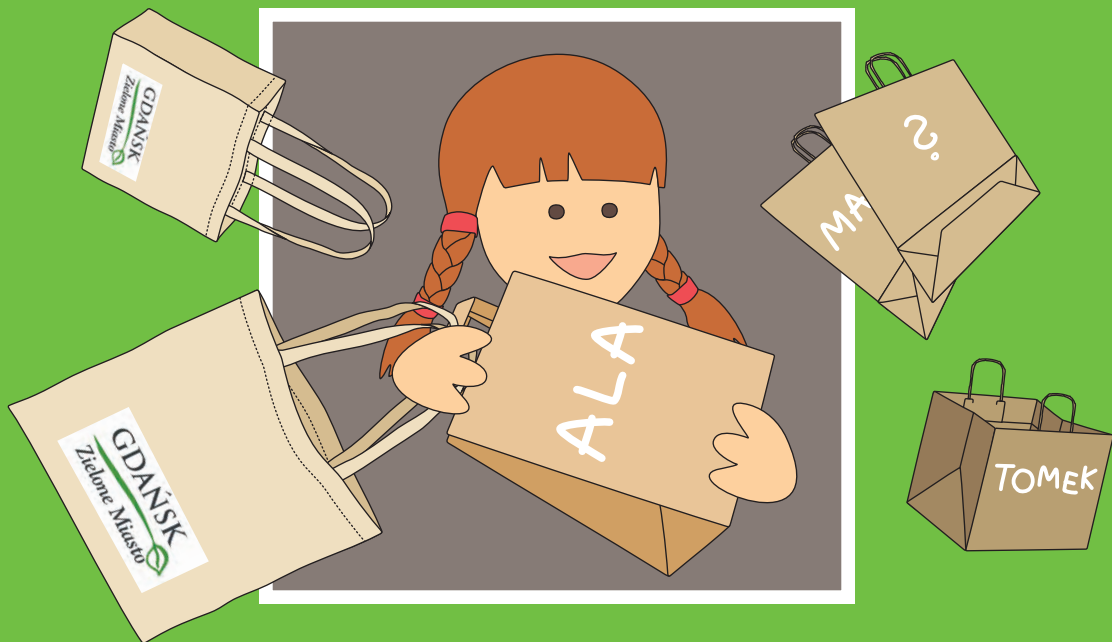
NIEPRAWDA - PRZEZ GUMĘ
GDZIEŚ W TRAWĘ RZUCONĄ
MOŻE ZGINĄĆ MAŁY JEZYK
Z ŁAPKĄ ZAKLEJONĄ!

PAMIĘTAJ TAKŻE O TYM,
ŻE PO PIESKU SPRZĄTAĆ TRZEBA,
BO TAKIEJ NIESPODZIANKI
NIE ZMYJE ŻADNA ULEWA.

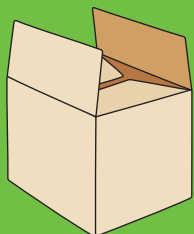
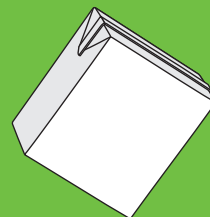
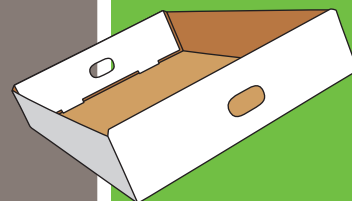
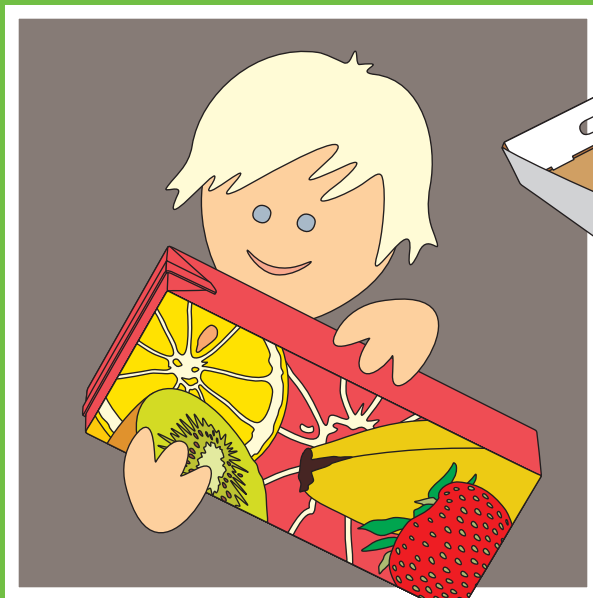
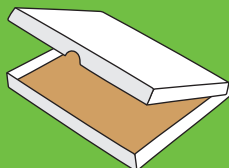
WYCHODZĄC WIĘC NA SPACER,
SPRAWDŹ, CZY WORECZEK MASZ.
NIE MUSISZ WSTYDZIĆ SIĘ TEGO,
ŻE SWÓJ OBOWIĄZEK ZNASZ!

DO ROZŁOŻENIA FOLIOWYCH TOREB
NATURZE STU LAT POTRZEBA.
TRUDNO UWIERZYĆ, ŻE WÓWCZAS DOPIERO
WOLNA STAJE SIĘ OD NICH GLEBA.

WŁASNĄ TORBĘ BIERZ DO SKLEPU,
BAWEŁNIANĄ LUB Z PAPIERU,
BO SUROWIEC NATURALNY
MA SZKODLIWOŚĆ BLISKĄ ZERU !

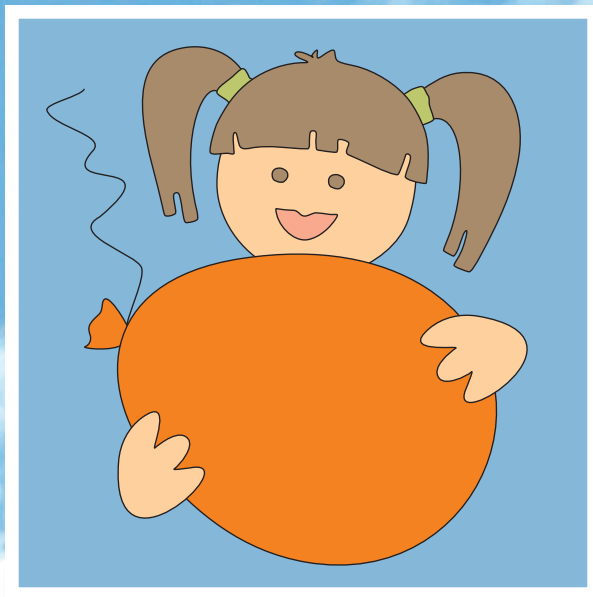
WIĘKSZOŚĆ PRODUKTÓW SPOŻYWCZYCH,
TAKICH JAK SOK CZY WARZYWA,
LEPIJ SMAKUJĄ W TEKSTURCE
NIŻ W OPAKOWANIU Z TWORZYWA.

POPROŚ BABCIE I DZIADKA
ORAZ TATĘ I MAMĘ,
BY KUPOWALI PRODUKTY
W PAPIER OPAKOWANE !

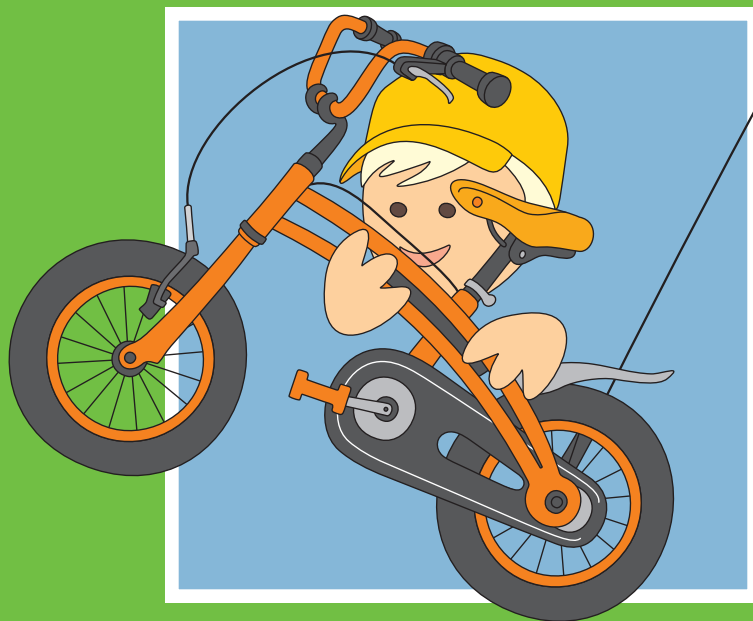

POWIETRZE

POWIETRZEM ODDYCHASZ,
POWIETRZE JEST WSZĘDZIE,
NIECH ZA TWĄ PRZYCZYNA,
CZYSTE ZAWSZE BĘDZIE !

KIEDY MUSISZ GDZIEŚ POJECHAĆ,
A POGODA NIECIEKAWA,
WYBRAĆ ROWER ZAMIAST AUTA
TO NIE LADA JEST ODWAGA.

ALE KIEDY SŁONKO ŚWIECI,
ROWER TO PRZYJEMNOŚĆ CZYSTA,
TWA KONDYCJA I BRAK SPALIN
TO JEST KORZYŚĆ OCZYWISTA !

BUTELEK PLASTIKOWYCH, FOLII I OPON
DO PIECA LUB OGNISKA NIE WRZUCAJ,
O TRUJĄCYCH DIOKSYNACH W DYMIE,
WSZYSTKICH DOKOŁA POUCAJ.

W OGNISKU UPIECZ KIEŁBASKI
I NAMÓW SWEGO TATKĘ,
BY ZE STAREJ OPONY
ZROBIŁ TOBIE HUŚTAWKĘ!

SZA

SZA

SZA

SZA

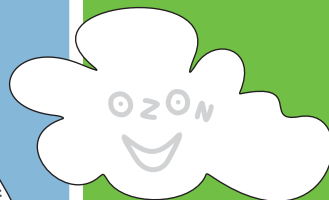
ODDECH, SZEPT I LIŚCI SZUM,
TO DLA USZU BETKA,
ALE SZKOLNY DZIECI GWAR,
TO JUŻ DECYBELI SETKA.

STARAJ SIĘ NIE HAŁASOWAĆ,
BO HAŁAS W POWIETRZU SZKODZI:
TWÓJ SŁUCH MOCNO NADWYRĘŻA,
TWOJE NERWY ZA NOS WODZI!

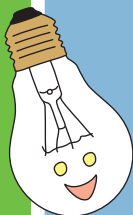
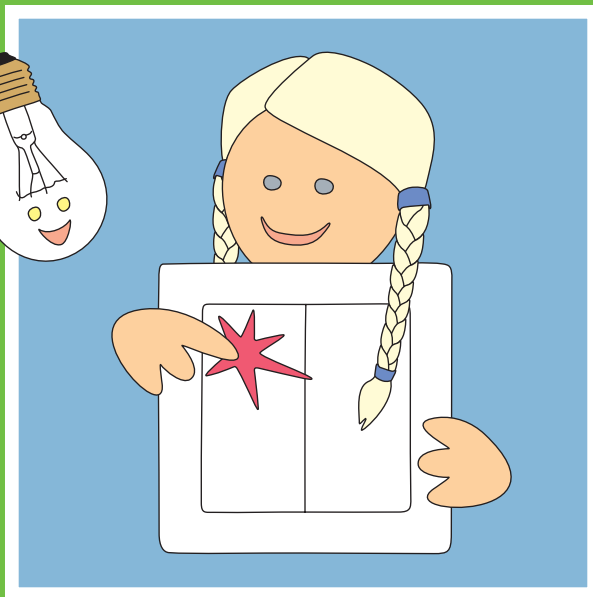
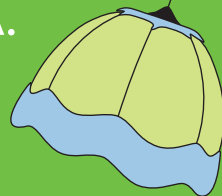

UV - ZŁE PROMIENIE SŁOŃCA
CHŁONIE "OZONOWA CHMURA",
LE CZ NIESTETY PRZEZ FREONY
W CHMURZE TEJ POWSTAJE DZIURA.

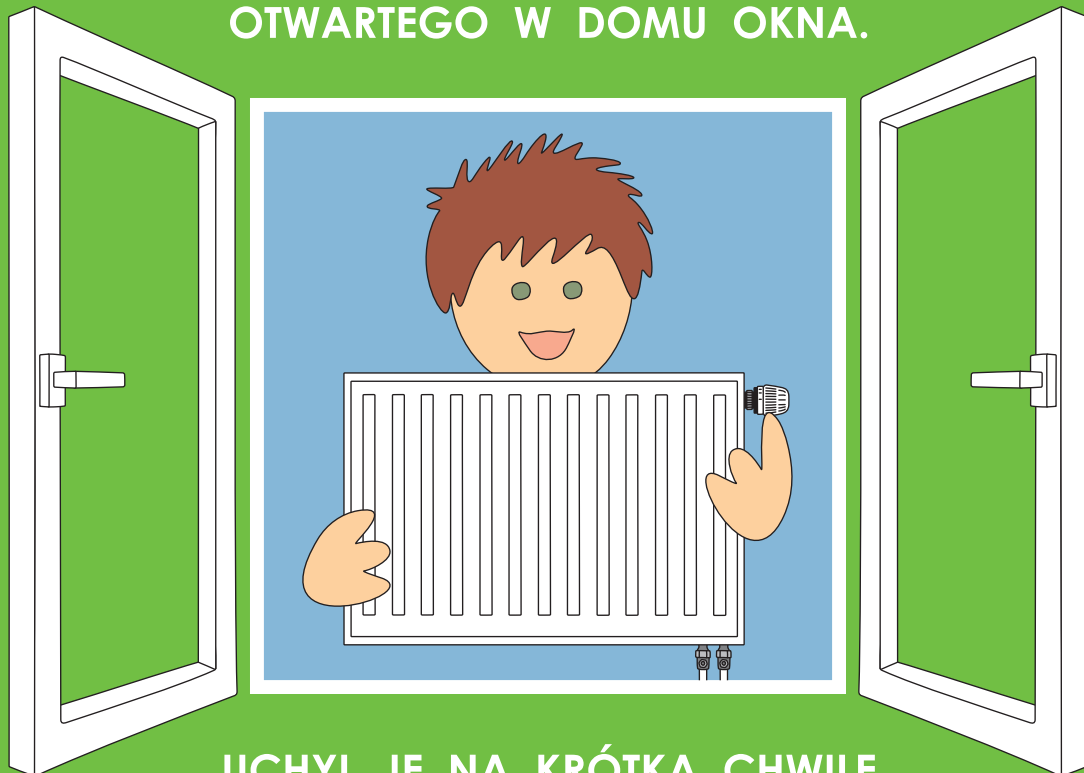
NAMÓW RODZICÓW, BY KUPOWALI
PRODUKTY BEZFREONOWE,
TAK OCALEJE WARSTWA OZONU,
A CZŁOWIEK ZACHOWA ZDROWIE !

DBAJĄC O POWIETRZE CZYSTE,
PRĄD OSZCZĘDZAĆ TRZEBA,
BO PRZY JEGO WYTWARZANIU
BRUDNY DYM TRAFIA DO NIEBA.

JAK TO ZROBIĆ?
BARDZO ŁATWO:
GDY OPUSZCZASZ POMIESZCZENIE,
ZAWSZE WYŁĄCZ ŚWIATŁO!

GDY ZA OKNEM ZIMNO, WIETRZNIE
I POGODA RACZEJ PSOTNA,
NIE ZOSTAWIAJ NA CZAS DŁUGI
OTWARTEGO W DOMU OKNA.

UCHYL JE NA KRÓTKĄ CHWILĘ
KILKA RAZY, A NIE RAZ,
LECZ PAMIĘTAJ, ŻE GRZEJNIKI
WYŁĄCZAMY NA TEN CZAS!

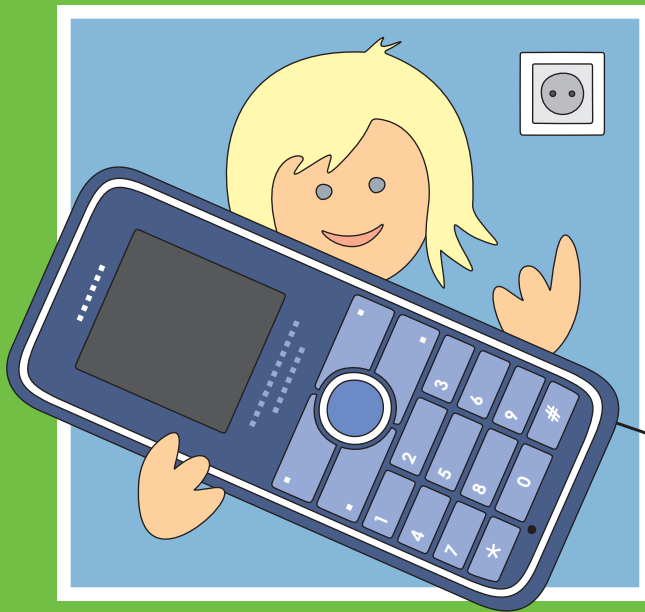
TELEWIZOR I KOMPUTER
TO DZIECIĘCY PRZYJACIELE,
W CZASIE DESZCZU I W CHOROBY
UCIECH DOSTARCZAJĄ WIELE.

ZA KAŻDYM RAZEM
GDY BAJKA, GRA SIĘ SKOŃCZY,
PAMIĘTAJ O TYM,
ŻE TRZEBA SPRZĘT WYŁĄCZYĆ!

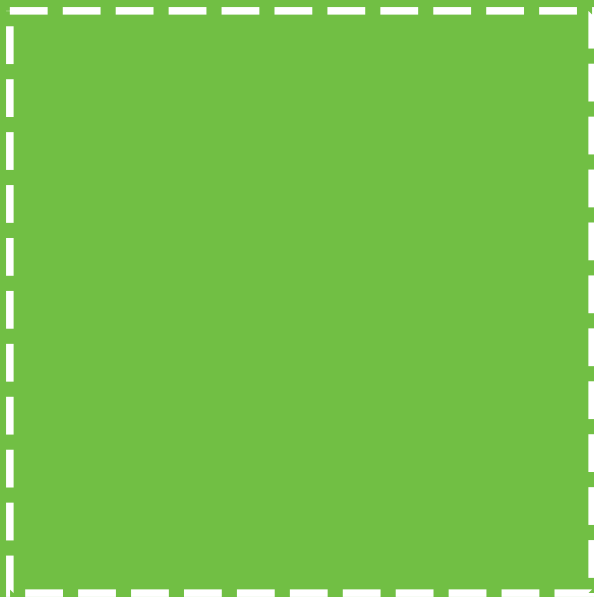
MIEĆ TELEFON KOMÓRKOWY
TO POWAŻNA SPRAWA.
JEŚLI MASZ GO, WIESZ NA PEWNO,
ŁADOWANIA ON WYMAGA.

WYJĄĆ WTYCZKĘ ŁADOWARKI
PO SKOŃCZENIU ŁADOWANIA,
TO OSTATNI OBOWIĄZEK
DZISIAJ DO ZAPAMIĘTANIA !

TO DLA CIEBIE PUSTA STRONA,
MOŻESZ NA NIEJ NARYSOWAĆ,
JAK - TWYM ZDANIEM - MOŻNA JESZCZE
ŚRODOWISKO URATOWAĆ.

NIE WYRZUCAJ TEJ KSIĄŻECZKI,
NAWET JEŚLI WIESZ JUŻ WSZYSTKO.
DAJ JĄ KOMUŚ, KTO, JAK TY,
PRAGNIE CHRONIĆ ŚRODOWISKO !

TEKST I OPRACOWANIE GRAFICZNE:
KAROLINA PAWŁOWSKA

DBAJ RÓWNIEŻ O LUDZI,
UŚMIECH TO NIE CIĘŻKA PRACA,
RAZ KOMUŚ WYŚLANY
ZAWSZE DO NADAWCY WRACA !

DRUK:

Vipro

UL. GRUNWALDZKA 209A, 80-266 GDAŃSK
tel. 058 320 73 15, www.vipro.pl

WYDAWCA:

URZĄD MIEJSKI W GDAŃSKU
WYDZIAŁ ŚRODOWISKA
UL. NOWE OGRODY 8/12, 80-803 GDAŃSK

GDAŃSK

Zielone Miasto

ISBN: 978-83-928097-3-9